

Geachte ministers / dhr Remkes,

Al begin jaren tachtig was het probleem van de overmaat aan ammoniakdepositie op de natuur bekend. Werkgroep Behoud de Peel diende in 1982 haar eerste bezwaar in tegen toename van ammoniak uit een veehouderij. Er volgden zo'n 3000 bezwaren, waarvan zo'n 300 beroepen bij de Raad van State. Ik heb u daarvan een overzicht gestuurd, waaruit duidelijk blijkt dat de overheid het probleem steeds voor zich uit schoof. Op 29-5-2019 kwam de uitspraak op onze zes beroepen tegen PAS-vergunningen. Sinds die tijd is er alweer nauwelijks iets gebeurd.

We verwachten echt dat daar vanaf nu eindelijk eens verandering in komt!!

Ik zal niet langer bij het verleden stilstaan. Maar het verontrust me wel dat we hier nu bij elkaar zitten. Waar is dat eigenlijk voor nodig, vragen wij ons af. Het probleem is al zo'n dikke 40 jaar bekend. Er zijn ontzettend veel rapporten over de schade aan de natuur geschreven (en vanuit onze achterban werden wij verzocht om ook te wijzen op de volksgezondheid: stank, fijnstof, zoönosen). Er is een stikstofwet, een voornemen van het Kabinet om die doelen te vervroegen. Er is het Nationaal Programma Landelijk Gebied en de gebiedsgerichte aanpak. Het komt nu op de uitvoering aan. Er mag voor de natuur absoluut niet getornd worden aan de doelen, of aan het tijdsplan om die doelen te bereiken!

Wij zijn voorstander van een integrale aanpak, zoals o.i. goed verwoord in het NPLG. Dus niet alleen stikstof aanpakken, maar ook CO2 en methaan (klimaat), droogte, bestrijdingsmiddelen en waterkwaliteit.

Wanneer bijv. met technieken enkel de stikstof-uitstoot wordt aangepakt is het waarschijnlijk zo dat het mestoverschot en de methaanuitstoot even groot blijven, of zelfs groter worden. Wanneer bijv. enkel veehouderijen worden opgekocht, vanwege stikstof, is de kans groot dat er rondom de natuur nog meer intensief grondgebruik komt, zoals leliekwekerijen, graszodenbedrijven, boomteelt, e.d., met veel water- en gifgebruik, zodat er van de gewenste natuurinclusieve landbouw en meer biodiversiteit niks terecht komt.

Kortom: er zal een heel ander soort landbouwproductie dienen te komen: natuurinclusief, met meer biodiversiteit. De overheid zal deze transitie goed dienen te faciliteren en er voor moeten zorgen dat er een verdienmodel bij komt. O.i. is dit recent goed verwoord in het GroenBoeren-plan.

In één van de kamerbrieven die u ons toestuurde, lasen we dat de overheid voort zal gaan op de ingezette weg naar natuurinclusieve landbouw. Wij hopen echter juist dat die weg niet op dezelfde manier zal worden gevolgd als tot nu toe! Sinds onze PAS-uitspraak is hier veel over geschreven, maar zijn er nu niet bepaald concrete stappen gezet en vorderingen gemaakt!

In één van de die kamerbrieven lasen wij nog iets dat ons zeer verbaast en verontrust: de intensieve veehouderij zou een opgave hebben om hoogwaardige meststoffen te leveren en er zouden voldoende locaties voor beschikbaar moeten blijven.

Op deze manier komt er niet de transitie waar het kabinet in haar stukken wel doorlopend over schrijft! Er moet juist afgestapt worden van het systeem van import van grondstoffen voor veevoer vanuit diverse werelddelen, waardoor we hier met de stront blijven zitten!!!

Nog enkele zaken die o.i. de aandacht vragen:

- De latente ruimte in de vergunningen voor veehouderijen dient o.i. direct te worden afgeschaft.

- Voorkomen dient te worden dat er tegelijkertijd met het uitkopen van veehouderijbedrijven elders weer dieren bijkomen, o.a. door middel van interne saldering. Daarmee worden d.m.v. emissie-arme technieken (die in de praktijk meestal veel minder werken dan op papier beloofd) vaak veel meer dieren gehouden, dusdanig dat zelfs op papier de emissie (vrijwel) gelijk blijft. Niet alleen neemt de emissie dan niet af, maar er komt ook weer meer mest, methaan, etc..

Naar onze mening dienen er sub-compartimenten gemaakt te worden, ter grootte van bijv. zo-Brabant. Daarbinnen dient een stand-still in het aantal dieren te gelden, om te voorkomen dat 'gedweild wordt met de kraan open'. Per regio dient een emissiereductie-opgave te worden ingesteld.

- Bij externe saldering dient het bovendien duidelijk te zijn dat de intrekkingen niet zo wie so al vereist zijn voor het bereiken van de doelen (zie de recente RaadvanState-jurisprudentie hierover).

Kortom: vergunningen voor oprichtingen en ook voor interne en externe salderingen dienen dusdanig verleend te worden dat zij bijdragen aan het bereiken van de doelen en niet aan het bestendigen van het probleem!

- Met grote nadruk vragen wij aandacht voor de verdroging van de Peel, een probleem dat ook bij vele andere natuurgebieden speelt. De waterstand zal in een ruime zone rondom de natuurgebieden (voor de Peel 2-3 km) fors verhoogd dienen te worden. Dit mede gezien de noodzakelijke klimaatadaptatie. Dit vereist veel meer nieuwe natuur en/of een veel extensievere, nattere, natuurinclusieve landbouw. Mede daarom ons pleidooi voor de integrale aanpak, zoals beschreven in het NPLG.

Namens stg. Werkgroep Behoud de Peel.
W.M.M. van Opbergen, voorz.